

Hofplein) en Bulgersteyn (gymnasium c.a.), volgde den westelijken oever van den meest westelijken arm der Rotte – de Leuve – in een eerder tijdvak niet verder dan de kade van het ambacht van Roode Sant (Binnenweg), die dit ambacht aan de zuidzijde begrenste, doch na de indijking van Cool in 1283 tot aan Cool-hoek (Schotsche kerk), om daar aan te sluiten bij de buitenkade, later rivierdijk, in de richting van Schoonderloo–Schiedam.

Deze westelijke dijk der Leuve vond een steunpunt in de plaat van het Roode Sant, evenals het meer westelijk gelegen Schoonderloo en Nieuw Mathenesse, een *wairt* in de Merwe. In een marginale aantekening bij de M. S. beschrijving van Bulgersteyn zegt N. Zas, vermoedelijk niet zonder eenige fantasie doch stellig met een kern van waarheid: „Het Roode Sant was toen een zomerkade, sijnde uyt rood sant opgehoogt ende met eykeboomen bezettet. Hyer begonnen de visschers aan de kreeck de Leuven hare hutten te bouwen tot een begin van de stad Rotterdam. Dit Roode Sant was de laan van het Slot Bulgersteyn. De Bulgersteynsche laan op het Roosant is aengeteykent in 't Heylig Geestboeck”¹⁾.

De bewering van enkele schrijvers dat in de streek, die sedert meer in het bijzonder het Roode Zand werd genoemd, de bodem veel vaster van samenstelling zou zijn dan in de omgeving, is proefondervindelijk niet bevestigd: voor den bouw van het Warenhuis, het Gymnasium, het Postkantoor en het Stadhuis moesten palen geslagen worden van 14 tot 16 Meter lengte.

Als ik hierboven spreek van rivierarm, gebruik ik eigenlijk een woord van te weidsche beteekenis. De mond der Rotte lag aanvankelijk in de bocht der Merwe ²⁾, ten zuiden van de hierboven uitgestippelde oudste bedijking, een bocht die, zoolang zij niet een normaal beloop had aangenomen, groote neiging toonde om aan te slibben. Er kwam dan ook een tijd dat een aanzienlijke uitgestrektheid alleen bij vloed nog één

1) Vergelijk Br. II blz. 12, blz. 73 en blz. 392. Mr. Muller, Oudste Geschiedenis van Schieland en dr. Moquette, Het slot Bulgersteyn, in Rotterdamsch Jaarboekje 1918.

2) Vergelijk dr. Te Lintum, Tijdschrift K. N. Aardrijkskundig Genootschap deel XXV blz. 212 en volg.